

ВИНАРСКО-ЗЕМЛЕДѢЛЧЕСКИ ВѢСТНИКЪ

Редактира се отъ редакционно-административния комитетъ, състоящъ отъ: Хр. С. Георгиевъ, Д. Торомановъ, А. Гечевъ, К. Илиевъ, М. Чукчуковъ и К. Малковъ.

„Винарско-Земледѣлчески Вѣстникъ“ излиза два пѣти въ мѣсеца: на 1 и 15 ч.

Годишната му цѣна за България е 4 л., за въ странство — 5.

Всичко, що се отнася до вѣстника, се испраща до редакцията въ гр. Плѣвень.

Необнародвани ръкописи, по желанието на авторитѣ имъ се връщатъ съ неплатени писма.

За обявления на 4 стр. се плаща по 30 ст. на редъ, смѣтани въ гармондъ.

На всичкитѣ ученици се отстъпа за 3 лева годишно.

СЪДЪРЖАНИЕ: 1) Опредѣление производителната стойностъ на литръ вино; 2) Брание и съхранение на плодоветѣ; 3) Скаска по-Рай-файзеновитѣ Дружества; 4) Орѣте си нивята есенъ!; 5) Конкурсъ на машинки — прѣскачки противъ перноспората; 6) Въпросъ и отговоръ; 7) Обявления.

Опредѣление производи- телната стойностъ на литръ вино.

Въ брой 7 запознахме читателитѣ на вѣстника ни, съ опредѣление производителната стойностъ на виното, находяще се въ Плѣвенската образцова винарска изба въ края на 1895 година; сега ще опредѣлимъ производителната стойностъ на виното въ края на 1896 год.

Прѣвъ 1896 година сж послѣдвали слѣдующитѣ разноси по наливането на ново вино и обработването на това отъ годината 1895:

I. Стойността на исхарчения трудъ: лв. ст.	
а) Заплата на п. в-ря и постояный раб.	1479·94
б) Стойността на работата на ученицитѣ и наемнитѣ работници	1120·00
II. Разносикитѣ по капитала въ оръжията и машинитѣ (мъртвий инвентаръ):	
а) Амортизация (истритата частъ)	604·60
б) Лихва отъ капитала въ тѣхъ, 8 %	2181·70
III. Разносикитѣ по капитала въ постройката (самата изба), която струва 84953·26 лв.	
а) Амортизация	431·25
б) 7 % лихва	5946·73
IV. Припадающата се частъ отъ административнитѣ разноси:	
а) $\frac{1}{4}$ отъ заплатата на директора	1204·32
б) $\frac{1}{5}$ отъ заплатата на писаря и канцелярски разноси	244·00
V Разни: освѣтление, отопление, бистрителни материали и др.	
	600·00

VI 10 % лихва отъ оборотний капиталъ 4048·25 лв. за 4 мѣсеца

134·94

Всичко: 13947·48

Въ края на 1896 година въ избата е имало 146600 литри вино (93975 литри отъ 1895 г. и 52625 литри отъ 1896 год.); така щото, на 1 литъръ вино, отъ разносикитѣ послѣдвани прѣвъ тази година, се падатъ: $13947·48 : 146600 = 0·0952$ лв.

Въ брой 7 видѣхме, че 1 литръ вино отъ 1895 г. въ края на сжщата — струва 0·2539 лв., слѣдователно, 1 литръ вино отъ 1895 година ще струва въ края на 1896 година: $0·2539$ (стойността му въ края на 1895 год.) — $0·0952$ (припадающата се частъ отъ разносикитѣ прѣвъ 1896 год.) = $0·3491$ лв. или около 35 стотинки.

Виното отъ реколтата на 1896 година, въ края на сжщата — или въ началото на 1897 год., което е всѣ едно ще струва:

I. Стойността на купената мжсть — 46266·80 литри за 3596·35

II. Стойността на купеното грозде, захаръ и др. 506·20

III. 10 % лихва отъ оборотний капиталъ (3102·55 лв. за 4 мѣсеца 136·75

Всичко: 4239·30

Отъ тѣзи разноси на единъ литъръ се падатъ: $4239·30 : 52625 = 0·0805$ лв. Къмъ тѣзи разноси като притуремъ онези общи и за виното отъ 1895 год., ще намѣримъ, че 1 литръ отъ 1896 г. струва: $0·0805 - 0·0952 = 0·1757$ лв. или 17·5 ст.

Така щото, виното отъ реколтата на 1895 год. (тукъ влиза и виното купено отъ комисията, когато училището бѣ окръжно) струва на училището въ края на 1896 год. — 35 стотинки литъра, а това отъ 1896 год. — 17·5 стотинки.

Отъ горнето испжква на яве обстоятелството,

че колкото повече виното се намалява въ избата и разноските по производството ту се намаляватъ.

Въ слѣдующитѣ броеве ще продължимъ исчисленията си.

Брание и съхранение на плодоветѣ.

Плодоветѣ, които всѣка година ни дава природата, освѣнъ гдѣто служатъ като истинска храна на множество сжщества; нѣ и игражтъ важна роль въ медицината. Мѣнатитѣ плодове сж едни отъ причинитѣ за умиряването и намаляването за повишението на вътрѣшната температура въ чловѣческото тѣло; та по тозъ начинъ дѣйствуватъ, като укротително и расхладително лѣкарство.

Употрѣбени въ прѣсно състояние или сиропъ, прѣзъ лѣтнитѣ жеги, заслужаватъ толкова, колкото би заслужилъ единъ студенъ изворъ въ горѣщия климатъ.

Когато една земя е надарена да ражда: круши ябълки, черѣши, сливи, праскови, ягоди, грозде и др., може да се каже, че тя притежава единъ богатъ хигиенически арсеналъ, който не се плаши отъ никаква конкуренция.

Знае се твърдѣ добрѣ, че нѣкои отъ плодоветѣ много спомогатъ за исцѣряването на опасно болни хора. Ягодитѣ напримѣръ иматъ отдавна врѣме тази репутация.

Въ послѣдния вѣкъ учения ботаникъ Линие се е значително възползувалъ отъ употребението на ягодитѣ. Той е сградалъ много отъ боджъ въ грѣбнактѣ (крѣста). Линие, като е мислелъ отъ по-напредъ, че химическитѣ причини, които причиняватъ образуването на пикочния камъкъ въ пикочния мехуръ, сж подобни съ тѣзи, които причиняватъ болестъ въ крѣстътъ; то въ едно отъ писмата си на единъ неговъ приятель изразявалъ се е така: «азъ чувствувамъ ужасни болки въ крѣстътъ; а ти имашъ пикоченъ камъкъ, слѣдователно, ний сме оженени двѣ сестри» И тѣй Линие не намѣрилъ друго срѣдство за отстранение на злото си, освѣнъ въ изобилното употребление на ягодитѣ, на които самъ той е имъ останялъ признателенъ.

Черѣшитѣ сжщо не трѣбва да се оставятъ отъ да не бждѣтъ спомѣнати въ медицината, които исклучително дѣйствуватъ като чистително срѣдство.

Приети въ по-голяма доза, както всѣки другъ плодъ, произвеждатъ такава свобода въ вътрѣшността на чловѣческото тѣло, щото често пжти отиватъ до своеволие.

Бургундцятъ, за да се очистжтъ и промижтъ добрѣ вътрѣшно, както става вътрѣшното промивание на бутилкитѣ съ едъръ пѣсокъ, отиватъ по далече, като приематъ черѣшитѣ заедно съ кокичкитѣ и луспитѣ. Да не отиваме далече, това извършватъ сжщо и българитѣ; нѣ това не е никакъ прѣпоржчително и въобще не трѣбва никога, какъвто и да билъ плодътъ да се употребява заедно съ кокичкитѣ; понеже набирането въ по-голямо количество на послѣднитѣ въ чървата или стомаха причиняватъ нараняване и възпаление въ последнитѣ, което може да бжде съпроводено съ смъртъ.

Медицинскитѣ свойства на гроздето сжщо се използватъ отъ множество хора противъ нѣкой чернодробни болѣсти.

Прасковитѣ, зарзалиятѣ и крушитѣ спадатъ къмъ числото на тѣзи плодове, които сж много цѣнни отъ хигиеническа точка зрение. Па даже и насѣкомитѣ ги прѣдпочитатъ прѣдъ

другитѣ плодове. Затова прѣди употреблението на тѣзи плодове добрѣ е да се прѣгледатъ внимателно, дали не сж наранени, въ които рани въ повечето случаи се крижтъ оси.

Сега, ако плодътъ се изеде лакомо, безъ да се прегледа осата за да се забрани, ожилва небцето или гърлото въ устата, това което въ кратко врѣме може да причини смъртъ, велѣдствие отичанието и затварянието на дишанието. Ако това нещастие се случи нѣкому, то нека побърза да вземе солъ и жъ раствори въ достатъчно вода и тогава съ помощта на лъжица поглъща бавно раствора, за да се растопи добрѣ сольта въ устата, отъ кждѣто не ще закжнѣе да се разнесе.

Понеже бранието и съхранението на плодоветѣ указва влияние върху качеството имъ, па даже единъ плодъ необранъ на врѣме и не добрѣ спасенъ бива вреденъ за организма, затова отъ голѣма важностъ го считаме да споменемъ нѣколко думи за бранието и съхранението имъ.

Плодоветѣ, употребени за яденіе, трѣбва да бждѣтъ добрѣ уздрѣли.

Зеленитѣ отъ всѣкакъвъ видъ плодове, а най-много круши, ябълки и грозде, произвеждатъ диария, която често пжти е съпроводена съ нещастие. Това е една отъ причинитѣ за появяването на холерната диария прѣзъ сезона на плодоветѣ. Нека прибавимъ още това, че суровитѣ плодове никакъ не сж згодни за чувствителнитѣ стомаси, когато варени и подсладени сж никакъ недокачителни за единъ слабъ стомахъ и вмѣсто да причиняватъ диария, тѣ исцѣряватъ. Въобще къмъ бранието на плодоветѣ се пристжия тогазъ, когато почнжтъ по лѣсно да се откъсватъ отъ клончетата.

Плодътъ, обранъ нито много зеленъ, нито призрѣлъ, трае по дълго врѣме, добива по добро качество и истрайва по голѣмъ транспортъ. Едно хубаво и сухо врѣме е необходимо условие за тази цѣль (за брането). Събирането на плодоветѣ се извършва изъ ржка съ голѣмо внимание да се не нараняватъ, натъртватъ или стискатъ между прѣститѣ, особено това важи при по-деликатнитѣ плодове.

За по-високитѣ дървета се употребява стълба, а по-недостигаемитѣ клончета плодътъ се събара съ помощта на единъ особенъ инструментъ, снабденъ съ дълга дрѣжка, наречена плодобрѣ.

За събиране на лѣтнитѣ плодове не трѣбва да се чака пълното имъ уздрѣване, а се пристжива, когато плодътъ почне да мѣни цвѣтътъ си и добива аромат. Окончателното имъ уздрѣване се извършва слѣдъ обиранието имъ, което се изяснява съ съвършенното измѣнение на цвѣта и испушание въ по-голямо количество аромат.

Есеннитѣ плодове се събиратъ, когато достигнжтъ желаемия обемъ на голѣмината си. По-рано обрани ще повѣхнжтъ и нѣма да пригжжаватъ никакъвъ аромат.

Признактѣ за събиране на зимнитѣ плодове е спиранието вегитацията на дървото.

На есенъ съ започванието паданието листата на дървото, пристжива се къмъ реколтата на послѣднитѣ.

Тукъ е важно да се закжнѣе съ нѣколко дена, тѣй като прѣзъ това врѣме плодоветѣ се възползоватъ съ по-голямо количество храна.

Знае се, че растението на плодоветѣ въ първитѣ мѣ-

сеци подиръ прицвѣтяването имъ върви бавно, тъй като голѣма частъ отъ хранителния сокъ се отдѣля за образуване на дървесни части. Нъ по късно, когато клончетата почнатъ да се втвърдяватъ, продължението имъ спира, сокътъ се повръща и се използва отъ плодовете. Много е трудно въобще да се опрѣдѣли моментътъ за събирането на зимнитѣ плодове, тъй като влажнитѣ, втуденитѣ мѣстности и силнитѣ дръвчета сж причината за закъсняването на вегетацията на растението.

Обрани рано зимнитѣ плодове се спаздушватъ, мѣсото става гъбесто и безвкусно. Обрани много късно, т. е. когато е падало слана на тяхъ, трайтъ по малко време, мѣсото имъ става брашно и безъ вкусъ.

Подиръ обираването на плодовете, нареждатъ се внимателно въ кошъ или кошница и се оставятъ 5—6 дена да постоитъ привременно въ нѣкоя суха стая, за да се испари една частъ отъ водата имъ. Всички повредени плодове се отстраняватъ, разнитѣ сортове се отдѣлятъ по отдѣлно.

Като най-просто помѣщение за по нататъшното съхранение на плодовете, се избира една втрѣшна стая, обрнатата къмъ севѣръ, за да се избѣгва отъ ненадѣйното промѣнение на температурата и отъ дѣйствието на свѣтлината. Въ това помѣщение се спазва приблизително постоянна температура 3°. Ако температурата се остави да спадне то нѣкои отъ плодовете ще измръзнатъ, ако ли се въскочи температурата, ще се испарятъ и спарушватъ. Въ стаята се нареждатъ етажерки на 50 ст. отдалечени една отъ друга. Прѣди нареждането на плодовете по етажеркитѣ, последнитѣ се постилать съ вълна или слама. Сѣно не се употребява, защото издава миризма, която може да се придава на плодовете.

Най сетнѣ, за да се поглѣзчатъ всичкитѣ испарения, които се образувать отъ плодовете, прѣпоръчва се да се остави въ стаята единъ съдъ съ нѣколко килограма негасена варъ. Последната се променява когато се распадне.

Този начинъ е въ кратко по-научния и рационалния, така да се каже, за доброто съхранение на плодовете. У насъ, обаче има други способи, които тъй също удовлетворяватъ.

Така наприкладъ, съхранението на ябълкитѣ въ Троянско става тъй: ископава се доста дълбокъ трапъ подъ самото овощно дърво. Дъното, както и стѣнитѣ му се засипватъ съ доста дебелъ пластъ слама, което има за цѣль да не пропуска снѣжната или дъждовита вода. Обранитѣ плодове се нареждатъ въ така приготвения трапъ. Отгорѣ последниятъ се затрушва пакъ съ дебелъ пластъ слама и исхвърлената прѣстъ се натрушва отгорѣ надъ трапътъ въ видъ на гребелъ за по лѣсното стичание на водата. Или пакъ обранитѣ плодове се нареждатъ въ голѣми кошове, като се турне редъ слама и редъ плодове до тогава, до като кошътъ се напълне. Така приготвения кошъ се завира на ново въ сламата въ плѣвницитѣ, гдѣто е турена на съхранение.

Тѣзи способи за съхранение, сж също едни отъ радикалнитѣ, тъй като плодовете могатъ да се спазятъ като прѣсни чакъ до идущата пролѣтъ, до Мартъ и Априлъ мѣсець.

Колкото се отнася за по дългото и добро съхранение на гроздето, прѣпоръчватъ се слѣдующитѣ по прости и евтини способи:

1. Прѣдпочита се за тази цѣль грозде отъ лозници, и

то чепкитѣ, които се намиратъ по къмъ върхътъ на лозницата. Бранието се започва отъ началото на мѣсець Октомврий. Чепкитѣ се откъсватъ съ една частъ лозинка и по възможностъ да не се натъртватъ. Занасятъ се въ помѣщението, гдѣто се съхраняватъ и другитѣ плодове. Всеки единъ гроздъ посредствомъ лозинката се гужда въ шише, пълно съ вода, която съдържа и малка частъ прахъ отъ дървени въглища.

За по нататъшното съхраняване нѣма нужда да се промѣнява водата, ако и да се остава стъклото не добрѣ затворено; нъ трѣбва по често да се прѣгледва за отстранение на загнилитѣ зърна.

2. Обранитѣ и добрѣ очистенитѣ отъ повреденитѣ зърна чепки се нареждатъ въ малко по голѣми, отъ колкото биренитѣ бѣчонки, като всеки редъ чепки се посипва съ прахъ, добитъ отъ гъбова тапа, който испъзва и най-малкитѣ празни пространства между чепкитѣ и зърната. Слѣдъ като се напълни, бѣчонката се затваря добрѣ. Така приготвено гроздето, освѣнъ гдѣто се запазва за цѣлата година като прѣсно, но притърпява и пълни транспорти.

Скаска по-Райфайзеновитѣ Дружества.

Инспектора по Земледѣлието г. Хр. Калчевъ, който бѣ испратенъ отъ Министерството да произведе испититѣ за свършенъ курсъ при Плевенското Вин.-Земледѣлческо училище, на 3-й т. мѣсець въ помѣщението на В.-Земледѣлческо училище държа скаска прѣдъ г. г. народнитѣ учители по устройството на дружествата по системата на Райфайзена. Скаската на г. Калчева обѣмаше слѣдующето:

1. Благодарностъ къмъ г. г. почитателитѣ;
2. Какъ е прилагана и се прилага по настоящемъ идеята за здружаването у насъ и че тя не е ново нѣщо за нашия земледѣлецъ;
3. Цѣльта която прѣследватъ Райфайзеновитѣ дружества;
4. Принципитѣ, на които почивать тѣзи дружества;
5. Источницитѣ, отъ които д-ствата добивать материалнитѣ си сръдства и
6. Какъ и подъ какви условия дружествата правятъ заеми на свойтѣ членове.

Особенно добрѣ и нагледно обясни г. Калчевъ на присѣствующитѣ принципа, взаимната и неограничена отговорностъ, която е душата при Райфф. дружества, която е плашила и плаши по настоящемъ основателитѣ имъ, незапознати основно съ организацията имъ. Самъ г. Калчевъ каза, че това начало не трѣбва да се прѣкрива прѣдъ селенитѣ, но напротивъ съ най-голѣма подробностъ да имъ се обясни, че всекой, който става членъ на едно такова дружество, отговаря за неговитѣ задължения съ всичкото си имущество: съ земи, здания, добитъкъ, храни и въобще съ всичко, което е негово притежание. Отъ начало за членове на подобни д-ства да се прѣематъ само лица, които разбиратъ тази взаимна и неограничена отговорностъ и, слѣдователно не се плашатъ отъ неж. Отъ начало 15—20 души сж достатъчни да турятъ основа на едно подобно дружество.

Така също много обстоятелствено обясни г. Калчевъ влиянието на Райфайзеновитѣ дружества за материалното, а *особенно моралното* въздигане на свойтѣ членове.

Огносигелно начинитѣ, по които тѣзи дружества трѣбва да набавятъ материалнитѣ си срдѣства (капитала си), съгласяваме съ велько съ г. Калчева, съ исклучение на това, гдѣто той иска да ги постави въ постоянна зависимостъ съ земледѣлческитѣ касси, като послѣднитѣ отварятъ на всѣко новоосновано дружество текуща смѣтка, съгласно чл. 10 отъ закона за земледѣлческитѣ касси. Райффайзеновитѣ дружества сж плодъ отъ частната инициатива и, като таква, трѣбва да си останатъ и за въ бждѣще самостоятелни, всѣко чуждо вмешателство, всѣка постронна опека трѣбва да се избѣгва. Ако прѣгледаме равномѣтката на което и и да е истинско Райффайзеново дружество въ Австрия или Германия, ще се убѣдимъ въ горнето; ще видимъ, че главниятъ, а често пжти единственитъ источникъ за набавяние съ капиталъ дружеството, сж влоговетѣ отъ частнитѣ лица или заемитѣ, които прави дружеството отъ постронни лица съ по малко лихва. Въ Ч-хия Райффайзеновитѣ дружества, като плащатъ $\frac{1}{2}$ 0/0 повече отколкото другитѣ—(Шулце Деличовитѣ), привлекли сж сумма свободни капитали, затова много Райффайзенови дружества по принуждение, така да се каже, сж обрнати въ банки. Разбира се, че срдѣства за ограничание на този напливъ отъ капиталъ има, нѣ нѣкой отъ дружеството, кой знае по какви причини не прибѣгватъ къмъ тѣхъ.

Отъ начало догдѣто придобиватъ известностъ тѣзи дружества, до гдѣто всѣкой капиталистъ се убѣди, че нѣма кредитни институти по-сигурни отъ тѣхъ, нѣмаме нищо противъ мнѣнието на г. Калчева да се свързватъ съ землед. касси, или други кредитни учреждения, като си отварятъ текуща смѣтка, нѣ единъ пжтъ докажи ли се тѣхната сигурностъ (обстоятелство, на което трѣбва да се глѣда да се постигне частъ по-скоро слѣдъ основаванетоъ имъ) тѣ трѣбва да се оставятъ самостоятелни, а за да оравняватъ илишциитѣ или недостатъцитѣ си, отъ капиталъ, да се съединятъ въ едно централно така, както сж съединени на западъ въ централенъ банкъ. Само така поставени тѣзи дружества, ще могатъ да снабдяватъ членоветѣ си съ достатъченъ и евтенъ капиталъ, една отъ главнитѣ тѣхни цѣли. При поставяннето имъ въ зависимостъ отъ землед. касси, тѣзи дружества ще даватъ пари на членоветѣ си съ по-голяма лихва, отколкото ще дава самата касса. Така напр. ако дружеството заеми отъ кассата пари съ $7\frac{1}{2}$ 0/0, на членоветѣ си ще ги дава съ 8 или $8\frac{1}{2}$ 0/0, когато земледѣлецъ отъ кассата направо ще си истегли пари съ по-малка лихва. Разбира се, че при даванието пари въ заемъ отъ самото дружество, макаръ и съ по висока лихва, постигатъ се други добри страни, нѣ снабдяванетоъ земледѣлцитѣ съ евтинъ кредитъ отсъствува. Когато, ако успѣе дружеството да привлече частни капитали, на тѣхъ ще плаща $6\frac{1}{2}$ 0/0 а, на членоветѣ си ще дава съ $6\frac{1}{2}$ —7 0/0, даже и съ още по-малка лихва.

Така също не сподѣляме съ възгледа на г. Калчева, да натрупва дружеството голѣмъ резервенъ фондъ, защото за да се образува такъвъ, дружеството всѣка една година трѣбва да отдѣлж часть отъ печалбата си, която така сжщо събира отъ земледѣлцитѣ-членове на дружеството. Споредъ насъ, величината на резервний капиталъ трѣбва да бжде само толкова, щото да може да покрива само нѣкой случайни

дрѣбни загуби отъ дружественнитѣ операций и щомъ разбѣра на резервний фондъ достигне тази величина, да се спрѣ отъ да се отдѣля отъ печалбитѣ за образуване на резервенъ фондъ, а това ще се постигне, като се намали лихвата, която плащатъ членоветѣ за направенитѣ заеми. Ний мислимъ, че, ако нѣкой внесе капитала си въ нѣкое Райффайзеново дружество, той расчита не на гаранцията, която му дава резервний фондъ, зшото отначало дружеството нѣма такъвъ, а главно на солидарната и неограничена одговорностъ на всичкитѣ членове на дружеството. Споредъ насъ, резервний фондъ си има мѣстото въ дружествата, почивающа на акционерни начала, гдѣто всѣки акционеръ отговаря само съ това, което струва акцията му, а съ нищо друго; когато при тѣзи дружества, ако се яви нѣкой голѣма загуба (което не се е случвало), то тази, ако не може да се набави отъ резервний фондъ, разрѣдѣля се по-еднакво на всички членове.

По останалитѣ точки отъ скаската на г. Калчева, напълно се съгласяваме съ него. Скаската продължава цѣли два часа и ний сме твърдо увѣрени, че г. г. народнитѣ учители можахъ добрѣ да схванатъ принципитѣ на Райффайзеновитѣ дружества, защото всичко г. Калчевъ поясняваше съ примѣри, и ще започнатъ да распространявагъ идеята за сдружаването между массата изъ която се движатъ.

Слѣдъ свършването на скаската си, г. Калчевъ помоли г. г. учителитѣ, да запишатъ, ако не сж разбрали нѣщо и че той е готовъ да имъ даде всички пояснения.

Направихъ запитвание 4—5 души, учители, но намъ особенно се хареса запитванието на единъ г. учителъ, името на когото неможахме да научимъ. Той каза приблизително слѣдоущето: «азъ съзнавамъ високата и благородна цѣль, която прслѣдватъ тѣзи д-ства и съ голѣмо удоволствие бихъ започналъ да агетирамъ мѣжду селенитѣ, кждѣто съмъ учителъ; нѣ, увѣренъ съмъ, че за вознаграждение за тази ми агитация, ще ми се отнеме хлѣба (ще бжда исклучепъ).» Казахме, че ни се харесва това запитвание, по тази именно причина, понеже и ний при първий си опитъ да основемъ подобно дружество, срѣщнахме сжщата спѣнка. Известно е, че въ всѣко село има по 1—2 лихвари, всѣкой пжтъ силни партизани на властвующитѣ, които така искусно омотаватъ селенина въ своята мрежа, щото падне ли имъ се единъ пжтъ, не може и до животъ да се отгърве отъ неж; а пжкъ тѣ знайтъ, че подобни дружества спомагатъ на селенитѣ да се отгърватъ отъ тѣзи мрежи, загова, безъ изборъ на срдѣства, бъркатъ за основаванетоъ на такива дружества, като посѣгятъ даже и на хлѣба на човѣка, който се осмѣли да прѣдириеме подобно нѣщо.

Това е фактъ, затова, мислиме, врѣме е вече да се тури край на произволничествата отъ страна на г. г. лихваритѣ.

Доста вече сж смукали кръвта на полумъртвия селенинъ! ?

Орѣте си нивята есенъ!

У насъ, както е известно, заведена е *зърнестата система* съ две, три или повече годишни сѣидбообращения. При тази система $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{3}$ или $\frac{1}{4}$ отъ всичкитѣ ниви се оставятъ подъ черна угаръ, а останалитѣ части — $\frac{1}{2}$, $\frac{2}{3}$ или $\frac{3}{4}$ се

сѣжтъ промѣнливо съ житни растения; една година се остава зимница, а друга—лѣтница. Така щото една нива се сѣе наредъ двѣ, три или повече години съ житни растения. А пъкъ известно е, че едно растение като се сѣе често на една нива, за нѣколко години (споредъ качеството на почвата), исчерпва потребнитѣ нѣму хранителни вещества и послѣ това, ако продължаваме да го сѣемъ на сѣщата нива, то нещ: може да се храни и ще остане слабо. За да може това растение да вирѣе на сѣщата нива пакъ тѣй добрѣ, както и по напредъ, то трѣбва да наторимъ тази нива, за да се набавятъ отнетитѣ и части, или пъкъ да се замине за 3—4 години това растение съ друго, догдѣ се поправи отново. Обаче у насъ торението не е въведено, а отъ друга страна, зърнеститѣ сѣидбообрашения, не ни позволяватъ да правимъ чести промѣнения на растенията; затова е потребно да се измѣни врѣмето на оранието, за да се поправи поне отчасти този недостатъкъ.

Знайно е, че слѣдъ жетвата на жигнитѣ храни, стърнището се остава така чакъ до слѣдующата пролѣтъ, отъ когато започва угарението или засѣванието съ лѣтни растения, слѣдъ първата орань. Именно тука ние земледѣлцитѣ правимъ най-големата грѣшка, като осгавяме нивята неорани цѣли деветъ мѣсеца.

Ето каква е врѣдата отъ неоранието стърнищата още прѣзъ есенята:

1). Прѣсното и сочно стърнище изгаря отъ слънцето и почти се изгубва до есенята заедно съ зелената трѣва, когато можеше да се зарови и послужи за торъ

2). Нивата до есенята навжда много бурени, които взиматъ голѣмъ размѣръ слѣдъ жѣтвата, сѣмената на които уздрѣватъ, падатъ и изникватъ на слѣдоющата пролѣтъ.

3). Неораната нива слѣдъ жѣтвата се газии много отъ добитъкътъ, та се збива до толкова, щото едва може да се разоре на слѣдоющата пролѣтъ.

4). Неораната нива не се излага тѣй добрѣ на въздуха, водата и студа прѣзъ зимата, за да може по добрѣ да се растроши прѣстѣта ѝ и се приготви за храна на растенията.

и 5). Неораната нива запазва цѣли жилищата на мишкитѣ, насѣкомитѣ и др. неприятели на обработваемитѣ растения, което помага за тѣхното размножение.

Отъ тука се вижда каква е врѣдата отъ неоранието нивитѣ есенъ. Като се вземе противното на това, ще се види, каква може да бжде ползата, ако нивитѣ се оржтъ слѣдъ жѣтвата.

Азъ често съвѣтвамъ моитѣ съселяни да оржтъ нивитѣ си есенъ и ето единъ убѣдителенъ случай:

Единъ мой сѣсѣдъ на име Стойчо, по съвѣта ми се рѣши да изоре по минжлата година на есенъ една своя нива отъ осемъ декара. Като ора единъ

день, изора половината отъ неж, а другата половина по лошо врѣме остави и тѣй си остана до пролѣтѣта неорана. Прѣзъ пролѣтѣта нивата трѣбваше да се засѣе съ кукурузъ. Понеже и ораната частъ имаше трѣва, бай Стойчо изора всичката, но ми се похвали, че ораната частъ се орѣла много по лѣсно отъ другата. На старата орань заедно съ другитѣ селяни се хвърли кукуруза. Когато прѣзъ лѣтото кукуруза порастнѣ, другитѣ селяни, каго минавахъ покрай него, питахъ се: „Защо половината отъ кукуруза на Стойча е поедъръ? Да не го е сѣлъ по-рано? Не е по-рано“ имъ отговаряхъ други, които знаяхъ, „ами тази половина съ едри кукурузъ Стойчо ора есенесъ.“ Селенитѣ се почудихъ, но си казахъ: и нашитѣ ще стигнатъ!“ Обаче тѣ се увѣрихъ въ ползата му, като видѣхъ, че бай Стойчо набра отъ изораната половина 5 кола кукурузъ, а отъ другатасамо 3.

Прѣзъ есенята нѣкои съселяни на бай Стойча имахъ по нѣколко стърнища обърнати, а на другото лѣто, като видѣхъ ползата, отъ тогава започнахъ голѣма частъ отъ селянитѣ да оржтъ стърнищата си.

Ето какъ, г-да селяни, единъ опитъ на бай Стойча помогнѣ доста много на неговитѣ съселяни да се ползуютъ повече отъ нивитѣ си. Прочие, не се въспирайте отъ да направите опитъ съ вашитѣ ниви, било въ оране есенъ, било въ каквотото и да е, когато ви се прѣпоржчва отъ нѣкой учителъ или другъ, който е челъ или видѣлъ нѣщо по това! Изоравайте, ако можите, стърнищата веднага слѣдъ жѣтвата на нивата, догдѣ е влажна и пълна съ мѣгко стърнище и зелена трѣва, които сж единъ добъръ торъ. Тази орань има още и тази добрина, че сѣмената на буренитѣ, които до това врѣме сж уздрѣли, се заравятъ и до есенята поникватъ безъ да правятъ прѣчка на слѣдоущето лѣто. За да изникнатъ сѣмената на буренитѣ по-скоро, тази орань трѣбва да се направи по-плитка. Ако пъкъ искате да уничтожите новопокаранитѣ бурени, трѣбва слѣдъ 5—6 недѣли отъ първата орань, да изорете още веднжжъ нивитѣ си, колкото може по дълбоко и по-грубо. Тази груба орань се прави тѣй, за да се отвори прѣстѣта по-дорѣ и изложи на студа прѣзъ зимата, отъ който земята се распада много добрѣ и се оре на пролѣтъ много лѣсно, а още, че храни по добрѣ растенията, които сѣемъ.

Така оранитѣ ниви заслужаватъ за едно торение, за което се иска, както знаемъ, много повече трудъ. Тѣй оржтъ нивитѣ си по-ученитѣ земледѣлци въ другитѣ земи и ги сѣжтъ всѣка година безъ да отслабнатъ.

Село Б. Ч.

З. Ангеловъ.

Конкурсъ на машинки — прѣскачки противъ пероноспората.

Съ цѣлъ да се опрѣдѣли, коя отъ многобройнитѣ системи прѣскачки противъ пероноспората (маната) на лозята е

най подходяща за нашите условия и, следователно, заслужава да се препоръча на нашите лозари, на 21, 22 и 23 м. мѣсець при Плевенското Винарско-Земледѣлческо училище се държа конкурсъ. Въ състава на конкурсната комисия влизахъ 8 души по видни Плевенски лозари, 2 учители отъ мѣстното V класно училище, прѣдставителитѣ на мѣстниятъ печатъ, Директора и всичкитѣ учители (6 души) отъ мѣстното Винарско-Земледѣлческо училище и Плевенский Земледѣлчески Надзирателъ.

На конкурса се подложихъ слѣдоуштите системи прѣскачки: Сифоня, Херколесъ, Вайнлаубе, Австрия, Помона и Верморелъ. Първитѣ двѣ сж самодѣйствиющи (Автоматически), т. е. единъ пакъ напълнени прѣскатъ безъ помощта на работника, а за останжилитѣ—трѣбва да се помпува съ лоста, прикрѣпенъ отъ странитѣ на прѣскачката.

Конкурса се произведе по слѣдоушата програма:

I. Опредѣли се теглото на всѣка прѣскачка праздна и се намѣри:

Херколесъ тежи	6	kg.
Сифоня	9.500	”
Австрия	6.900	”
Вайнлаубе	8.500	”
Помона	8.000	”
Верморелъ	7.200	”

II. Опредѣли се теглото на всѣка прѣскачка, пълна съ Бердолезовий растворъ и се намѣри:

Херколесъ тегли	15	kg.
Сифоня	19.100	”
Австрия	21.100	”
Вайнлаубе	25.500	”
Помона	23.800	”
Верморелъ	21.500	”

III. Устройството, видътъ на духалото, цицката и диаметъра на отвора.

Херколесъ и Сифоня иматъ цилиндрическа форма и сж самодѣйствиющи. Помпата на Сифоня е по-практична и по лѣтко се пълни съ неж; нѣ затова пакъ вътрѣшната конструкция на Херколесъ е по-проста и по-солидна. Едната и другата сж съ по-една цицка. Диаметъра на отвора на цицката и при двѣтѣ е около единъ м. м. Формата на останжилитѣ прости прѣскачки е овална. Отъ тѣхъ само Австрия и Верморелъ сж приспособени за двѣ цицки, а останжилитѣ сж съ по-една цицка. Отвора на цицката при всичкитѣ има еднаква голѣмина. Най-добръ и солидна вътрешна направа, споредъ мнението на г-на Бурджева, (машиненъ жельзаръ) има Вайнлаубе, а слѣдъ нежиде Австрия, а останжилитѣ, като по-стара система, иматъ по-лоша конструкция.

IV. Опредѣли се, колко време е потребно за напълването на всѣка една прѣскачка:

Херколесъ се напълва за	1 м. и 25 секунди,
Сифоня	” ” ” 1 ” ” 4 ”
Австрия	” ” ” — ” ” 30 ”
Вайнлаубе	” ” ” 1 ” ” — ”
Помона	” ” ” 2 ” ” — ”
Верморелъ	” ” ” — ” ” 30 ”

V. Опредѣли се, колко главини (кюцуци) се попрѣсква въ продължение на 10 минути.

Въ това отношение направи се опитъ само съ тѣзи

прѣскачки, които се испразватъ въ повече време отъ 10 м. и се намѣри:

Австрия въ 10 м. попрѣсква	112.5	главини,
Вайнлаубе	” ” ” 104	”
Помона	” ” ” 107	”

VI. Намѣри се, колко време е потребно до свършеното испразване на всѣка прѣскачка и колко главини (кютука) попрѣсква въ това време:

Херколесъ се испразни въ 12 м. и 20 сек. и попрѣска	131	глав.
Сифоня	” ” ” 7 ” — ” ” ”	80 ”
Австрия	” ” ” 19 ” — ” ” ”	198 ”
Вайнлаубе	” ” ” 20 ” 30 ” ” ”	219 ”
Помона	” ” ” 15 ” — ” ” ”	150 ”

Съ Верморелъ не се прави опитъ оносително тази точка, понеже комисията заблѣзваше вече, че тя остава въ всѣко отношение назадъ.

VII. Опредѣли се, какъ прѣска всѣка една прѣскачка (мъгла или роса) и далечината на прѣсканието отъ цицката.

Херколесъ прѣска въ видъ на роса на дължина	2	метра.
Сифоня	” ” ” ” ” ” ”	2.5 ”
Австрия	” ” ” ” ” ” ”	1 ”
Вайнлаубе	” ” ” ” ” ” ”	1 ”
Помона	” ” ” ” ” ” ”	1 ”
Верморелъ	” ” ” ” ” ” ”	1 ”

VIII. Цѣна и качество на материала отъ който е направена прѣскачката.

Покупката (фабричната) цѣна на прѣскачкитѣ е слѣдоушата: Херколесъ струва 23 фиоринта (1 фиоринтъ 2.1 лв.); Сифоня—29.5 фиор.; Австрия—13 фиор. и Вайнлаубе—13 фиоринта. Покупателната цѣна на Помона и Верморелъ е неизвѣстна. Всичкитѣ прѣскачки сж направени отъ бакъръ, съ изключение на Сифоня, която е направена отъ жельзо, което е бронзирано. Отъ проститѣ системи прѣскачки, по мнението на Бурджева, отъ най-добро качество материалъ е направена Вайнлаубе и слѣдъ неж иде Австрия. Отъ вътрѣ Вайнлаубе е покрита съ една сплавъ, която увеличава издръжливостта на прѣскачката. Отъ най-лошъ качественъ материалъ е направена Сифоня.

IX. Установи се, каква е леснината за работника въ време на работата.

Съ самодѣйствиущитѣ прѣскачки се работи много полѣсно, отколкото съ обикновеннитѣ. Отъ обикновеннитѣ най-лѣсно се работи съ Австрия.

X. Може ли да послужи за други цѣли?

Херколесъ, Австрия и Вайнлаубе могатъ да бжджтъ приспособени за прѣскание и овощни дръвчета. Прѣскатъ на височина около 8 метра. Сифоня, Помона и Верморелъ не могатъ да служатъ за други цѣли.

XI. Издръжливостта на прѣскачкитѣ.

Отъ самодѣйствиущитѣ се призна за най-издръжлива Херколесъ, а отъ проститѣ — Вайнлаубе, слѣдъ неж иде Австрия, Помона и най-подиръ Верморелъ. Изобщо взето, самодѣйствиущитѣ издръжатъ по-малко години, отъ колкото обикновеннитѣ. Само една слаба повреда въ механизма на самодѣйствиущитѣ прѣскачки, става причина за захвърлянето на цѣлата прѣскачка.

Установленията въ изброенитѣ XI точки, комисията свърши още на 22-й вечерта и всички едногласно при-

нах за най-добра и най-подходяща за по-едритъ наши лоза-ри—*Херколесъ*, а за по-дрѣбнитѣ—*Австрия* и *Вайнлаубе*.

Комисията за да прѣвѣри още по-добрѣ своето произношение, за да бѣде още по-основателно нейното рѣшение, относително обикновеннитѣ прѣскачки, съгласи се на другий день (22 юний) слѣдъ обедъ да се пустяжтъ въ работа едновременно Австрия и Вайнлаубе, което и направи. Резолтатитѣ бѣхъ пакъ същитѣ т. е. комисията прѣпорѣчва *Херколесъ* за по-едритѣ лозари, а *Австрия* и *Вайнлаубе* за по-дрѣбнитѣ.

Одобренитѣ отъ комисията прѣскачки, желающитѣ отъ г. г. абонатитѣ на вѣстника ни, могатъ да си ги доставяжтъ направо отъ търговскитѣ къщи, които ги фабрикуватъ, а именно: „Херколесъ“ отъ Karl Neukomm, in Ung. Weiskirchen (Унгария)—„Вайнлаубе“ отъ: Administration der „Weinlaube“ in Klosterneuburg bei Wien и прѣскачката „Австрия“ отъ: Franz Neschke IV Zeigelofengasse 1 in Wien. Така също горнитѣ прѣскачки, а именно: прѣскачката „Австрия“ чрѣзъ г. С. Ж. Дацовъ въ София, а останалитѣ посрѣдствомъ администрацията на нашия вѣстникъ.

Като съобщаваме на г. г. читателитѣ на вѣстника ни резултата отъ този конкурсъ, обръщаме вниманието имъ при доставянието на прѣскачки да не губяжтъ отъ прѣдъ видѣ рѣшението на конкурсната комисия по този случай.

Моля съобщете ми:

Старата присадъ круша, наречена по насъ „инисейка“ стана двѣ години цвѣти хубаво и завързва плодъ, нѣ, когато е вече на узрѣване, всичкитѣ и плодове започватъ да гниятъ и въ всѣки плодъ вътрѣ има червей. Въобщо крушата се изгѣжда да жълтѣе и върха и, вече съхне. Какви срѣдства да употрѣбимъ за поправянието и, и кои сж причинитѣ на нейното желѣние и гниение на плодоветѣ ѝ?

гр. Ст. Загора, 29 Юний 1898 год.

Съ почитание: Зафиръ Колевъ.

Като срѣдство за подмладяванието на крушево ви дърво е да се прѣдприеме подмладяванието му на пролѣтъ, посрѣдствомъ отстранението на по главнитѣ клоние. Подиръ това да се разровкави и подобри чрѣзъ торение почвата около коренитѣ на дървото. Причинитѣ за жълтението неможемъ точно опрѣдѣли, тѣй като трѣбваше да опишите поне по главнитѣ условия, при които е засадено вашето крушево растение.

Нѣ споредъ краткитѣ ви свѣдения, прѣдполагаме, што коренитѣ на дървото сж достигнали или нѣкой твърдъ и мъртавъ пластъ почва, или нѣкъ самото мѣсто е много сухо.

Отъ науката се знае, че когото почвата е мокра, дрѣвчетата започватъ да жълтѣятъ и сжхяжтъ отъ долѣ на горѣ, а когато послѣдната е много суха, става обратното, т. е. жълтението и сжхненито започва отъ горѣ на долѣ.

А що се отнася за червивостта на плодоветѣ се явява отъ слѣдоущето: ларвитѣ на разнитѣ насѣкоми, мухи и пеперуди нападатъ цвѣтоветѣ и плодетѣ. Особено отъ послѣднитѣ ябълковата пеперуда (*Carposarsa pomononella*). Тя е много малка пеперудка съ сиво кафявъ цвѣтъ.

Женската снася по повърхнината на още не развититѣ плодове по едно жълтеникаво яйце. Отъ послѣдното се излува ларва, която пробива плодѣтъ и влазя вътрѣ да живѣе за смѣтка на плодѣтъ.

Като срѣдство противъ това, прѣпорѣчва се прѣсканието на цвѣтоветѣ съ растворъ отъ вода и оцетъ съ помощта на една прѣскачка. За тази цѣль е достатъчно 1 % растворъ отъ оцетъ, т. е. на 100 оки вода се взема 1 ока оцетъ. Ми-

ризмата на оцета пропѣжда насѣкомитѣ и пеперудкитѣ отъ цвѣтоветѣ.

Държавно Земледѣлческо училище край гр. Руссе.

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 969

Обявява се за знание на интересующитѣ се, че учебната 1898/99 година на Държавното Земледѣлческо училище край гр. Руссе ще почне отъ 1-ий Септемврий, а приеманието на нови ученици отъ 25 до 30-ий Августъ.

Желающитѣ да постѣпжтъ ученици трѣбва да подажтъ въ Дирекцията най-късно до 20 Августъ прошенията си, придружени съ долѣ изброенитѣ документи:

1). Училищно свидѣтелство, че сж свършили не по-рано отъ една година съ добъръ успѣхъ и най-малко съ похвално поведение III класъ на нѣкое народно училище или гимназия;

2). Кръщелно свидѣтелство, отъ което да се вижда, че не сж по-млади отъ 14, нито по-стари отъ 18 години.

3). Медицинско свидѣтелство, че сж напълно здрави, присадени отъ сипаницата и тѣлесно развити за механическа работа;

Писменна гаранция отъ 100 лв за прѣдварително обезпечение причиненитѣ загуби въ пансионата при училището отъ този ученикъ;

5). Свидѣтелство, че сж записани въ нѣкой отъ призователнитѣ участъци, ако сж навършили 16 год. възраст.

6). Свидѣтелство за занятието на родителитѣ му, издадено отъ надлѣжното общинско управление.

За своекощнитѣ ученици, които трѣбва да плащатъ по 300 лв. годишно въ три срока по 100 лв., ще се приематъ прѣимущественно синоветѣ на земледѣлци, а за стипендиянтитѣ, исклучително синоветѣ на такива земледѣлци, които издържжтъ конкурсенъ испитъ по прѣдметитѣ: Български езикъ, Математика, Ботаника въ размѣръ, който се взема въ III класнитѣ училища и които освѣнъ изброенитѣ по горѣ документи прѣдставяжтъ и слѣдоущитѣ:

1). Свидѣтелство за състоянието на родителитѣ му, а тѣй също и за занятието имъ, издадено отъ надлѣжното общинско управление;

2). Гаранция, подписана отъ двама гарантита, че ще заплатяжтъ израсходваната сума за стипендията, ако ученика напустне прѣждеврѣменно заведението или по нарушение дисциплината бѣде исклученъ отъ заведението, за врѣмето прѣзъ което е билъ стипендиянтъ въ размѣръ на суммата, която плащатъ своекощнитѣ ученици.

Независимо отъ всички по-горѣ изложени условия за да се приематъ кандидатитѣ, било като

своекошни ученици, било като стипендианти, и висква се при постъпването имъ да бждътъ не прѣменно снабдени най-малко съ по 1 катъ здрави горни дрѣхи, съ по 1 калпакъ, съ по 2 ката долни дрѣхи, съ по 3 чифта чорапи и 1 чифтъ здрави обуца.

Прошенията на кандидатитѣ, които не сж се явили лично въ Дирекцията, както и не прѣдруженитѣ съ изброенитѣ по-горѣ документи, оставатъ безъ послѣдствие.

Обр. Чифликъ край гр. Руссе,
1-й юлий 1898 г.

Отъ Дирекцията.

ОБЯВЛЕНИЕ

Извѣстява се на интересующитѣ се, че учебната 1898/99 година на Държавното Винарско-Земледѣлческо училище въ гр. Плѣвень ще почне отъ 1-й Септемврий т. г., а приеманието нови ученици—отъ 25 до 30-й Августъ включително.

Желающитѣ да постъпнѣтъ за *своекошни ученици*, трѣбва да испратнѣтъ или подаднѣтъ въ Дирекцията на училището, най-късно до 25 Августъ, прошение, придружено съ слѣдующитѣ документи:

1) Училищно свидѣтелство, че сж свършили съ добъръ успѣхъ и най-малко съ похвално поведение III классъ на нѣкое народно класно училище или гимназия и то не по-рано отъ една година.

2) Кръщелно свидѣтелство, отъ което да се вижда, че не сж по-млади отъ 14 години, нито по-стари отъ 18:

3) Медицинско свидѣтелство, че сж присадени отъ сипаница и че сж напълно здрави и добрѣ развити тѣлесно за механическа работа.

4) Свидѣтелство, че сж записани въ нѣкой призователенъ участъкъ, въ случай че сж навършили 16 години.

5) Свидѣтелство за занятието на родителитѣ, имъ издадено отъ надлежното общинско управление и подписано отъ надлежний училищенъ инспекторъ.

6) Писменна гаранция отъ сто (100) лева за прѣдварително обезпечение загубата, която бихж причинили въ училището.

При приеманието, при еднакви други условия, ще се прави прѣдпочитание на ония кандидати, които сж синове на родители, занимающи се главно или исклучително съ земледѣлие или отраслитѣ му.

Ония пъкъ, които желанѣтъ да *получнѣтъ стипендия*, трѣбва:

а) Да сж синове на лозари, винари или земледѣлци,

б) Да издържнѣтъ конкурсенъ испитъ по Български езикъ, Математика и Ботаника, споредъ програмата на държавнитѣ трикласни училища и

в) Да прѣдставнѣтъ, при прошениятаси, освѣнъ горѣпомѣнатитѣ документи, още и слѣдующитѣ:

1) Свидѣтелство за състоянието и занятието на родителитѣ имъ, издадено отъ надлежното об-

щинско управление и подписано отъ инспектора на надлажния учебенъ окръгъ и

2) Гаранция, подписана отъ двѣ лица, че тѣ (гарантитѣ) ще заплатнѣтъ всичката израсходвана по стипендията сума, въ случай, че той (стипендианта) напустне прѣждеврѣменно училището или пъкъ бжде исклученъ отъ него по лошо поведение или слабъ успѣхъ.

Държавното Винарско-Земледѣлческо училище въ гр. Плѣвень е срѣдно училище съ три годишенъ курсъ. Въ него се прѣподаватъ: Български и Руски езичи, Литература, Аритметика, Алгебра, Геометрия, Геодезия, Зоология, Ботаника, Минералогия, Геология, Физика, Метеорология, География, Обща (неорганическа и органическа) и Земледѣлческа Химия, Земледѣлие, Скотовѣдство, Скотолѣчение, Пчеларство, Бубарство, Овощарство, Зеленчарство, Лозарство, Винарство, Технология, Лѣсовѣдство, Земледѣлческа икономия, Земледѣлческо счетоводство, Педагогика, Чертание, и Рисование.

За практика на ученицитѣ, училището има: добрѣ наредена винарска изба, голѣмъ разсадникъ за мѣстни и Американски лози, овощарски разсадникъ, образцова пчеларница и бубарница, Метеорологическа Станция и доста пълни збирки по: Винарството, Лозарството, Земледѣлието, Химията, Геодезията, и др.

Всички ученици, исклучая приетитѣ стипендианти, съгласно правилника на училището сж задлѣжени да носнѣтъ форменно облѣкло, за това сж длѣжни при постъпването си да внеснѣтъ по 80 лева, срѣщу която сума ще получатъ единъ катъ зимни дрѣхи, една шинела, единъ чифтъ бутуши, единъ катъ лѣтни дрѣхи, една фуражка и два лѣтни бѣли калѣфа за нея. № 619

гр. Плѣвень, 4-ий Юлий 1898 година.

Отъ Дирекцията.

Министерство на Търговията и Земледѣлието.

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 2661

Министерството на Търговията и Земледѣлието като извѣстява на интересующитѣ се, че е направено распореджание до управленията на всичкитѣ Земледѣлчески касси, Окръжнитѣ складове за жребци, Земледѣлческитѣ училища въ Садово и при гр. Руссе, Държавния конезаводъ въ Кабиюкъ и Склада за жребци при Плѣвень да даватъ, въ споразомение съ надлѣжнитѣ ветеринарни власти, наставления и да раздаватъ *безплатно лѣкарство за лѣкувание на добитѣка отъ болѣстѣта „шанъ“*, поканва ги, въ случай на нужда, да се отнасятъ до тѣхъ за помощъ.

гр. София, 7 Юлий 1898 година.

Главенъ Секретаръ: Хр. Ат. Фетфаджиевъ